

ANNEX I

ESTUDI DE SEGURETAT I SALUT

PER A LA CONTRACTACIÓ DEL SERVEI DE MANTENIMENT DE LES ÀREES DE JOCS INFANTIL
DE SANTA PERPÈTUA DE MOGODA

ÍNDEX

ESTUDI DE SEURETAT I SALUT	3
1. OBJECTE DE L'ESTUDI	3
2. DESCRIPCIÓ DE LES OBRES	3
2.1 Descripció de les Obres	3
2.2 Material i Seguretat	3
2.3 Interferències i Serveis Afectats	3
3. PRINCIPIS GENERALS APLICABLES DURANT L'EXECUCIÓ DEL CONTRACTE	4
4. OBLIGACIONS DE L'ADJUDICATARI	4
5. IDENTIFICACIÓ DEL RISC	4
6. MESURES DE PREVENCIÓ I PROTECCIÓ	5
6.1 Mesures de protecció col·lectives	5
6.2 Mesures de protecció individual	5
6.3 Mesures de protecció a tercers	5
6.4 Primers Auxilis	5
7. RISCOS ESPECÍFICS AMB LES SEVES MESURES PREVENTIVES	6
8. NORMATIVA APLICABLE	6

ESTUDI DE SEGURETAT I SALUT

1. OBJECTE DE L'ESTUDI

El present Estudi Bàsic de Seguretat i Salut es redacta, d'acord amb el Reial Decret 1627/1997, de 24 d'octubre, per a determinar, durant l'execució de les obres, els riscos laborals que poden evitar-se, amb aplicació de les mesures tècniques necessàries, i els riscos laborals que no poden evitar-se, indicant les mesures preventives i de protecció que serveixin per controlar i reduir els esmentats riscos.

Es detallen en el present Estudi les directrius bàsiques per tal de que l'empresa adjudicatària pugui elaborar el Pla de Seguretat i Salut que serà aprovat per l'Ajuntament abans de l'inici dels treballs, en el qual haurà d'analitzar, estudiar, desenvolupar i complementar les previsions contingudes en el present Estudi, en funció del seu propi sistema d'execució de les obres. Així mateix el contractista seguirà el Pla de Seguretat i Salut i totes les indicacions contingudes en l'Estudi Bàsic de Seguretat i Salut.

2. DESCRIPCIÓ DE LES OBRES

2.1 Descripció de les Obres

La descripció de les tasques que s'hauran de realitzar queden reflectides al punt 10. TREBALLS DE MANTENIMENT I INSPECCIÓ DE LES AREES DE JOC i els seus apartats dins del Plec de Condicions Tècniques.

Aquests treballs fan referència a les tasques generals de manteniment de les zones de joc les quals inclouen els treballs de manteniment de les instal·lacions, la neteja general, tractaments superficials en sorrells i manteniment de tancaments, també s'inclou el control de la vegetació espontània, dins l'àmbit dels jocs.

2.2 Material i Seguretat

Els materials utilitzats per a l'execució de les obres estaran d'acord amb el Plec de Condicions i no s'utilitzarà cap material sense autorització de la direcció tècnica.

El contractista està obligat a adoptar, pel seu compte, totes les mesures de seguretat que exigeix la legislació vigent i totes les mesures necessàries i suficients per a la protecció tant del personal al seu càrrec com a de terceres persones, ja sigui la Direcció Tècnica i el seu personal com el públic en general, incloent-hi la senyalització necessària i la seva conservació. En cas d'accident, per incompliment, la responsabilitat serà exclusiva del contractista.

Així mateix el contractista redactarà el Pla de Seguretat i Salut, d'acord amb l'Estudi Bàsic de Seguretat i Salut, i seguirà aquest i totes les indicacions contingudes en l'Estudi Bàsic de Seguretat i Salut.

2.3 Interferències i Serveis Afectats

Els treballs poden interferir amb serveis existents (cables de telèfon, elèctrics, enllumenat públic o façanes), per la qual cosa l'empresa adjudicatària prendrà les mesures pertinents per tal d'evitar danys als béns esmentats o qualsevol altre.

3. PRINCIPIS GENERALS APLICABLES DURANT L'EXECUCIÓ DEL CONTRACTE

D'acord amb la "Ley de Prevención de Riesgos Laborales", s'aplicaran els principis de l'acció preventiva que es detallen en el seu article 15è, i en particular en les següents activitats:

- El manteniment de l'obra en bon estat d'ordre i neteja
- L'elecció de l'emplaçament dels llocs de treball i àrees de treball, tenint en compte les seves condicions d'accés, i la determinació de les vies o zones de desplaçament o circulació.
- La manipulació dels diferents materials i la utilització dels mitjans auxiliars
- El manteniment, el control previ a la posta en servei i el control periòdic de les instal·lacions i dispositius necessaris per a l'execució de les obres, amb l'objecte de corregir els defectes que poguessin afectar a la seguretat i salut dels treballadors.
- La delimitació i condicionament de les zones de magatzem i dipòsit de matèries o substàncies perilloses.
- La recollida dels materials perillosos utilitzats
- El magatzematge i eliminació o evacuació de les runes i escombraries
- L'adaptació, en funció de l'evolució de l'obra, del període de temps efectiu que haurà de destinar als diferents treballs o fases del treball.
- La cooperació entre els contractistes, subcontractistes i treballadors autònoms
- Les interaccions i incompatibilitats amb qualsevol altre tipus de treball o activitat que es porti a terme a l'obra o a prop del lloc de l'obra.

4. OBLIGACIONS DE L'ADJUDICATARI

- Aplicar els principis d'acció preventiva detallats a l'article 15è, de la "Ley de Prevención de Riesgos Laborales".
- Complir i fer complir al seu personal el Pla de Seguretat i Salut.
- Complir la normativa en matèria de prevenció de riscos laborals, així com les disposicions mínimes establertes a l'Annex IV del Reial Decret 1627/1997.
- Informar i proporcionar les instruccions adients als treballadors sobre les mesures a tenir en compte en els aspectes de Seguretat i Salut.
- Atendre les indicacions i instruccions del coordinador de seguretat i salut o, en el seu cas, de la Direcció Tècnica.
- L'adjudicatari serà responsable de l'execució correcta de les mesures preventives fixades en el Pla de Seguretat i Salut, tant en quan es refereix al seu personal com als treballadors autònoms contractats per ell.
- Es obligatori que a cada centre de treball hi hagi un llibre d'incidències per al seguiment del pla.
- La Direcció Tècnica podrà aturar els treballs parcial o totalment si detecta qualsevol tipus de risc greu imminent per a la seguretat dels treballadors
- Les responsabilitats de la Direcció Tècnica no eximiran de les seves responsabilitats a l'adjudicatari.

5. IDENTIFICACIÓ DEL RISC

Sense perjudici de les disposicions mínimes de Seguretat i Salut aplicables a l'obra establerta a l'annex IV del Reial Decret 1627/1997 de 24 d'octubre, s'enumeren a continuació els riscos generals, tot i considerant que alguns d'ells es poden donar durant tot el procés d'execució de l'obra o bé ser extrapolables a d'altres feines.

S'haurà de tenir especial cura en els riscos més usuals a les obres tal com:

- Caigudes, talls, cremades i cops, adoptant en tot moment la postura més adient pel treball que es realitzi.
- Atropellaments, topades amb altres vehicles, atrapaments.
- Interferències amb instal·lacions de subministrament públic (aigua, llum, gas...)
- Caiguda de maquinària d'obra (sitges, grues...)
- Riscos derivats del funcionament de grues
- Caiguda de la càrrega transportada
- Generació excessiva de pols o emanació de gasos tòxics
- Caigudes des de punts alts i/o des d'elements provisionals d'accés (escales, plataformes)
- Cops i ensopegades
- Caiguda de materials, rebots
- Sobre esforços per postures incorrectes
- Bolcada de piles de material
- Talls i punxades

- Ambient excessivament sorollós
- Contactes elèctrics directes o indirectes
- Accidents derivats de condicions atmosfèriques

6. MESURES DE PREVENCIÓ I PROTECCIÓ

Com a criteri general tindran preferència les proteccions col·lectives en front les individuals. A més, s'hauran de mantenir en bon estat de conservació els medis auxiliars, la maquinària i les eines de treball. D'altra banda els medis de protecció hauran d'estar homologats segons la normativa vigent.

6.1 Mesures de protecció col·lectives

- Organització i planificació dels treballs per evitar interferències entre les diferents feines i circulacions dins l'obra
- Senyalització de les zones de perill
- Preveure el sistema de circulació de vehicles i la seva senyalització
- Deixar una zona lliure a l'entorn pel pas de maquinària
- Immobilització de camions mitjançant falques i/o topalls durant les tasques de càrrega i descàrrega
- Respectar les distàncies de seguretat amb les instal·lacions existents
- Els elements de les instal·lacions han d'estar amb les seves proteccions aïllants
- Fonamentació correcta de la maquinària d'obra
- Muntatge de grues fet per una empresa especialitzada, amb revisions periòdiques, control de la càrrega màxima, delimitació del radi d'acció, frenada, blocatge, etc.
- Revisió periòdica i manteniment de maquinària i equips

6.2 Mesures de protecció individual

- Utilització de caretes i ulleres homologades contra la pols i/o projecció de partícules
- Utilització de calçat de seguretat
- A totes les zones elevades on no hi hagi sistema de protecció caldrà establir punts d'ancoratge segurs per poder subjectar-hi el cinturó de seguretat homologat, la utilització del qual serà obligatòria
- Utilització de guants homologats per evitar el contacte directe amb materials agressius i minimitzar el risc de talls i punxades
- Utilització de casc
- Utilització de protectors auditius homologats en ambients excessivament sorollosos

6.3 Mesures de protecció a tercers

- Tancament, senyalització i enllumenat de l'obra. Cas que el tancament envaeixi la calçada s'ha de preveure un passadís protegit pel pas de vianants. El tancament ha d'impedir que persones alienes a l'obra puguin entrar-hi
- Preveure el sistema de circulació de vehicles
- Immobilització de camions mitjançant falques i/o topalls durant les tasques de càrrega i descàrrega
- Bolcada de piles de material

6.4 Primers Auxilis

Es disposarà d'una farmaciola amb el contingut de material especificat a la normativa vigent. S'informarà a l'inici de l'obra, de la situació dels diferents centres mèdics als quals s'hauran de traslladar els accidentats. Es convenient disposar a l'obra i en lloc ben visible, d'una llista de telèfons i adreces dels centres assignats per a urgències, ambulàncies, taxis, etc., per garantir el ràpid trasllat dels possibles accidents.

7. RISCOS ESPECÍFICS AMB LES SEVES MESURES PREVENTIVES

Caldrà identificar els riscos específics de les tasques a realitzar, descriure'ls i relacionar les mesures preventives a aplicar.

A modus d'exemple:

-Risc: Cops amb objectes o eines

-Mesures preventives: A continuació indiquem unes normes bàsiques de seguretat que s'haurien de complir en l'ús de les eines:

-Ús de les eines adequades: cada tipus d'operació necessita d'unes eines concretes i no d'altres. La utilització d'eines inadequades implicarà un evident risc d'accident. Indiquem alguns exemples d'incorrecta utilització d'eines (claus per donar cops, tornavisos per fer palanca, llimes per tallar, etc).

-Fer un correcte ús de les eines : el se ús inadequat també pot comportar un evident risc d'accident. D'aquí que sigui imprescindible que els operaris sàpiguin fer-les anar perfectament. A més, el seu ús incorrecte pot suposar deterioracions en les eines que a la vegada repercuteixin posteriorment en el risc d'accident.

-Transportar-les adequadament: existeixen determinades enes (de tall, punxants, etc) que poden comportar un risc afegit en el seu transport, si aquest no és adequat. D'aquí que mai es duren les eines en les butxaques: Amb aquesta fi s'utilitzaran bosses per dur eines o fundes.

-Mantenir-les en bon estat: tal com hem dit abans , les eines deteriorades poden suposar un risc d'accident afegit per a qui les utilitza. Aquesta deterioració pot ser deguda al fet d'haver sobrepassat el temps de vida útil o a causa de no haver-les mantingut en bon estat (emmagatzemades en qualsevol lloc, falta de neteja, incorrecte utilització, etc) essent en aquest cas quan s'han de prendre mesures correctores en l'hàbit de treball.

8. NORMATIVA APLICABLE

1. **Directiva 92/57/CEE de 24 de juny**
 - Disposicions mínimes de seguretat i salut que s'han d'aplicar a les obres de construcció temporals o mòbils.
2. **Reial Decret 1627/1997, de 24 d'octubre** (BOE: 25/10/97)
 - Disposicions mínimes de seguretat i salut a les obres de construcció.
 - Transposició de la Directiva 92/57/CEE.
 - Deroga el RD 555/86 sobre l'obligatorietat d'inclusió d'un estudi de seguretat i higiene en projectes d'edificació i obres públiques.
3. **Llei 31/1995, de 8 de novembre** (BOE: 10/11/95)
 - Prevenció de riscos laborals.
 - Desenvolupament de la llei a través de les següents disposicions:
 - **RD 39/1997, de 17 de gener** (BOE: 31/01/97): Reglament dels Serveis de Prevenció.
 - **RD 485/1997, de 14 d'abril** (BOE: 23/04/97): Disposicions mínimes en matèria de senyalització de seguretat i salut al treball.
 - **RD 486/1997, de 14 d'abril** (BOE: 23/04/97): Disposicions mínimes de seguretat i salut als llocs de treball. Inclou excepcions per a obres de construcció, però el RD 1627/1997 menciona aspectes específics com escales de mà. Modifica i deroga alguns capítols de l'Ordenança de Seguretat i Higiene al treball (O.09/03/1971).
 - **RD 487/1997, de 14 d'abril** (BOE: 23/04/97): Disposicions mínimes de seguretat i salut relatives a la manipulació manual de càrregues que comportin riscos dorsolumbars per als treballadors.
 - **RD 488/1997, de 14 d'abril** (BOE: 23/04/97): Disposicions mínimes de seguretat i salut relatives al treball amb equips que inclouen pantalles de visualització.
 - **RD 664/1997, de 12 de maig** (BOE: 24/05/97): Protecció dels treballadors contra els riscos relacionats amb l'exposició a agents biològics durant el treball.
 - **RD 665/1997, de 12 de maig** (BOE: 24/05/97): Protecció dels treballadors contra els riscos relacionats amb l'exposició a agents cancerígens durant el treball.
 - **RD 773/1997, de 30 de maig** (BOE: 12/06/97): Disposicions mínimes de seguretat i salut relatives a la utilització per part dels treballadors d'equips de protecció individual.
 - **RD 1215/1997, de 18 de juliol** (BOE: 07/08/97): Disposicions mínimes de seguretat i salut per a la utilització per part dels treballadors dels equips de treball.

- Transposició de la Directiva 89/655/CEE sobre la utilització dels equips de treball.

Normativa Històrica i Complementària

- **Ordenança General de Seguretat i Higiene al Treball, de 9 de març de 1971** (BOE: 16 i 17/03/71).
 - Correccions i modificacions: BOE 06/04/71, BOE 02/11/89.
 - Derogació parcial per la Llei 31/1995 i diversos Reials Decrets.
- **Decret 432/1971, d'11 de març** (BOE: 16/03/71): Comitès de Seguretat i Higiene en el Treball.
- **RD 1407/1992, de 28 de desembre** (BOE: 29/12/92): Comercialització d'equips de protecció individual.

Altres Normatives Tècniques

- **UNE-EN 74 (1998)**: Requisits per unions, espigues i plaques per a andamis.
- **UNE 81.650.80**: Característiques i assaigs per a xarxes de seguretat.
- **HD 1039 (UNE 76505)**: Tubos d'acer per a puntals d'entibació.

3. Normativa Local

- **Ordenances municipals específiques**: Regulen aspectes relacionats amb la seguretat a les obres i l'ús de l'espai públic.
- **DOGC 2565, de 27 de gener de 1998**: Model de llibre d'incidències per obres.

Tècnic del Servei de Manteniment Obres i Jardins

Xavier Cardona Vidal